

**Metodický pokyn DR SR k registrácii subjektov
uvedených v § 3 ods. 4 a k registrácii príspevkových organizácií podľa
zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov**

Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“) v § 3 definuje **zdaniteľnú osobu a ekonomickú činnosť** (vymedzenie zdaniteľných osôb a ekonomickej činnosti je čiastočne uvedené aj v „Metodickom pokyne č. 37/2/2004 k registrácii zdaniteľných osôb a nadobúdateľov podľa § 4 a § 7 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty a k evidencii osôb pre DPH“).

Zdaniteľnou osobou v zmysle zákona o DPH účinného od 1.5.2004 je každá osoba (fyzická osoba alebo právnická osoba), ktorá vykonáva **nezávisle** akúkoľvek **ekonomickú činnosť**, bez ohľadu na účel alebo výsledky tejto činnosti.

Ekonomickou činnosťou (ďalej len „podnikanie“) na účely zákona o DPH sa rozumie každá činnosť, z ktorej sa dosahuje **príjem** (malo by ísť o pravidelné vykonávanie činnosti na pokračujúcej báze) a ktorá zahŕňa činnosť výrobcov, obchodníkov a dodávateľov služieb vrátane ťažobnej, stavebnej a poľnohospodárskej činnosti, činnosť vykonávanú ako slobodné povolanie podľa osobitných predpisov (napr. znalci, tlmočníci...), duševnú tvorivú činnosť a športovú činnosť. Za podnikanie sa považuje aj využívanie hmotného a nehmotného majetku na účel dosahovania príjmu z tohto majetku.

Z uvedeného vyplýva, že zdaniteľné osoby zahŕňajú širší okruh osôb, ktoré sú považované na účely zákona o DPH za „podnikateľa“ v porovnaní s ustanovením § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka. Obchodný zákonník definuje podnikanie ako sústavnú činnosť vykonávanú za účelom dosahovania zisku, pričom zákon o DPH za podnikanie považuje aj činnosť, ktorej výsledkom a cieľom nemusí byť vždy dosiahnutie zisku. To znamená, že **okruh zdaniteľných osôb sa od 1.5.2004 rozšíril** aj o osoby, ktoré nie sú zriadené alebo založené na účely podnikania. **Pre správne uplatňovanie dane je dôležitá skutočnosť, či príslušná fyzická osoba alebo právnická osoba vykonáva ekonomickú činnosť (podnikanie) definovanú v § 3 ods. 2 zákona o DPH, z ktorej dosahuje príjem** (napr. činnosť rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie môže byť považovaná za ekonomickú činnosť v zmysle zákona o DPH, aj keď tieto organizácie nie sú zriadené za účelom dosahovania zisku, avšak zo svojej činnosti dosahujú príjem). To znamená, že od 1.5.2004 medzi zdaniteľné osoby zaradujeme fyzické osoby a právnické osoby, ktorých činnosť spĺňa pojmové znaky ekonomickej činnosti – majú zo svojej činnosti príjmy a činnosť vykonávajú nezávisle. Posúdiť, ktorá osoba sa považuje za zdaniteľnú osobu, je dôležité pri plnení registračnej povinnosti podľa zákona o DPH.

Štátne orgány a ich rozpočtové organizácie, štátne fondy, orgány územnej samosprávy a ich rozpočtové organizácie a iné právnické osoby, ktoré sú orgánmi verejnej moci (ďalej len „subjekty uvedené v § 3 ods. 4 zákona o DPH“), sa nepovažujú za zdaniteľné osoby, keď konajú v rozsahu svojej **hlavnej činnosti**, a to ani v prípade, ak prijímajú v súvislosti s touto činnosťou platby, **s výnimkou**, ak táto činnosť **narušuje alebo môže narušiť hospodársku súťaž**.

S účinnosťou od **1. januára 2005** sa v zákone o DPH upresňuje, ktoré osoby nie sú považované za zdaniteľné osoby. Z uvedeného vyplýva, že zdaniteľnými osobami **nie sú ani rozpočtové organizácie štátnych orgánov a ani rozpočtové organizácie orgánov územnej**

samosprávy, keď konajú v rozsahu svojej hlavnej činnosti, ak táto činnosť z hľadiska ich postavenia ako nezdaniteľnej osoby nenarušuje hospodársku súťaž.

Pre účely správneho posúdenia, či určitá osoba je alebo nie je zdaniteľnou osobou, je dôležité vymedziť, ktoré subjekty patria do § 3 ods. 4 zákona o DPH.

I. Štátne orgány a ich rozpočtové organizácie, štátne fondy, orgány územnej samosprávy a ich rozpočtové organizácie a iné právnické osoby, ktoré sú orgánmi verejnej moci

1. Štátne orgány

Štátne orgány sú reprezentantmi, držiteľmi a vykonávateľmi zákonodarnej, výkonnej a súdnej moci. Štátna moc je reálna entita, nachádza sa v štátnych orgánoch a navonok sa prejavuje uplatňovaním právomoci štátnych orgánov, ktoré s ňou môžu disponovať len tak a v takom rozsahu, ako im to ukladá ústava a zákony.

V zmysle § 21 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“) **rozpočtové organizácie** podľa tohto zákona sú **všetky štátne orgány**. *Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy nadobudol účinnosť vyhlásením v Zbierke zákonov dňa 30.9.2004 s výnimkou vymedzených ustanovení, ktoré nadobudli účinnosť dňa 1.1.2005. Zákom o rozpočtových pravidlách verejnej správy sa zrušil zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.*

V zmysle § 21 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy sú **rozpočtové organizácie** právnické osoby **štátu, obce alebo vyššieho územného celku**, ktoré sú **svojimi príjmami a výdavkami** zapojené na štátny rozpočet, rozpočet obce alebo rozpočet vyššieho územného celku (ďalej len „VÚC“). Rozpočtové organizácie hospodária samostatne podľa schválených rozpočtov s prostriedkami, ktoré im určí zriaďovateľ v rámci svojho rozpočtu. Rozpočtové organizácie možno zriadiť **na plnenie úloh štátu, obce alebo VÚC** vyplývajúcich z osobitných predpisov (napr. zákon o samospráve VÚC). Zriaďovateľ vydá o zriadení rozpočtovej organizácie **zriaďovaciu listinu**, v ktorej je povinný okrem iného vymedziť predmet činnosti rozpočtovej organizácie.

V zmysle § 28 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy **rozpočtová organizácia nemôže vykonávať podnikateľskú činnosť**, ak osobitný predpis neustanovuje inak (napr. zákon č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Náklady na podnikateľskú činnosť musia byť kryté výnosmi z nej. Rozdiel medzi výnosmi a nákladmi po zdanení zostáva v plnom rozsahu ako doplnkový zdroj ďalšieho rozvoja a skvalitňovania činnosti rozpočtovej organizácie. Výnosy a náklady na podnikateľskú činnosť sa nerozpočtujú a sledujú sa na samostatnom mimorozpočtovom účte. Medzi rozpočtové organizácie zriadené štátnym orgánom zaraďujeme napr. Úrad verejného zdravotníctva SR, Daňové riaditeľstvo SR atď.

2. Štátne fondy

V zmysle § 5 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy je **štátny fond** právnická osoba, ktorá sa zriaďuje zákonom **na financovanie osobitne určených úloh štátu**. Správcom štátneho fondu je ústredný orgán štátnej správy ustanovený zákonom. Zdroje štátneho fondu a spôsob použitia jeho prostriedkov ustanovuje zákon, ktorým sa štátny fond zriaďuje. Ako doplnkový zdroj štátneho fondu možno prostredníctvom správcu štátneho

fondy poskytnúť dotáciu zo štátneho rozpočtu v rozsahu schválenom zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

Medzi štátne fondy zaraďujeme napr. štátny fond rozvoja bývania, štátny fond likvidácie jadroveenergetických zariadení a nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi.

3. Orgány územnej samosprávy

Orgány územnej samosprávy sú **obce** a **vyššie územné celky (VÚC)**.

V zmysle § 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) rozpočtom územnej samosprávy sa rozumie rozpočet obce a rozpočet VÚC. *Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy nadobudol účinnosť vyhlásením v Zbierke zákonov dňa 1.11.2004 s výnimkou vymedzených ustanovení, ktoré nadobudli účinnosť dňa 1.1.2005.*

V zmysle § 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce a rozpočet VÚC je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce a VÚC v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce a rozpočet VÚC je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Rozpočet obce a rozpočet VÚC obsahuje finančné vzťahy k rozpočtovým organizáciám a príspevkovým organizáciám zriadeným obcou alebo VÚC podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a k iným právnickým osobám, ktorých je zakladateľom. *Na hospodárenie rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií sa vzťahuje zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy.*

Ak obec alebo VÚC vykonáva **podnikateľskú činnosť**, výnosy a náklady na túto činnosť sa nerozpočtujú a sledujú sa na samostatnom mimorozpočtovom účte. Náklady na túto činnosť musia byť kryté výnosmi z nej. Zisk z podnikateľskej činnosti po zdanení zostáva v plnom rozsahu obci a VÚC ako doplnkový zdroj financovania.

Obce

Podľa § 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) je **obec** samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom o obecnom zriadení samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. **Základnou úlohou obce** pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

V zmysle § 4 zákona o obecnom zriadení **obec pri výkone samosprávy** najmä:

- a) **vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutel'ným a nehnutel'ným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,**
- f) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- g) **zabezpečuje verejnoprospešné služby,** najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,

- k) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- l) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia, atď.

Obec môže v zmysle zákona o obecnom zriadení vo veciach územnej samosprávy vydávať **nariadenia (všeobecne záväzné nariadenia obce)**. Obec možno po splnení podmienok uvedených v § 22 ods. 1 zákona o obecnom zriadení vyhlásiť za mesto.

Obec v zmysle § 7 zákona o obecnom zriadení financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov.

V zmysle § 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy **príjmami rozpočtu obce** sú napr. výnosy z miestnych daní a poplatkov podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „zákon o miestnych daniach“), nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy alebo podľa osobitného zákona, dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov, účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa zákona o obecnom zriadení.

Vyššie územné celky (VÚC)

V zmysle § 1 zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o samosprávnych krajoch“) **vyšší územný celok je samosprávny kraj**. Samosprávny kraj (VÚC) je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Samosprávny kraj (VÚC) je právnická osoba, ktorá za podmienok ustanovených zákonom o samosprávnych krajoch samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami, zabezpečuje a chráni práva a záujmy svojich obyvateľov.

V zmysle § 4 zákona o samosprávnych krajoch sa samosprávny kraj (VÚC) pri výkone samosprávy stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

Pritom najmä:

- zabezpečuje tvorbu a plnenie programu sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja územia samosprávneho kraja,
- vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov samosprávneho kraja a rozvoja samosprávneho kraja,
- spolupracuje s obcami pri tvorbe programov sociálneho a ekonomického rozvoja obcí, atď.....

Samosprávny kraj môže v zmysle § 8 zákona o samosprávnych krajoch vo veciach územnej samosprávy vydávať **všeobecne záväzné nariadenie**. Samosprávny kraj v zmysle § 9 zákona o samosprávnych krajoch financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov.

V zmysle § 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy **príjmami rozpočtu VÚC** sú napr. výnos miestnej dane podľa zákona o miestnych daniach, nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku VÚC a z činnosti VÚC a jeho rozpočtových organizácií podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy alebo podľa osobitného zákona, dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok

a dotácie zo štátnych fondov, účelové dotácie z rozpočtu obce, alebo z rozpočtu iného VÚC na realizáciu zmlúv podľa zákona o samosprávnych krajoch.

4. Iné právnické osoby, ktoré sú orgánmi verejnej moci

Orgánom verejnej moci je v zmysle § 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov: štátny orgán, orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci. Štandardne sú orgánmi verejnej moci najmä vybrané rozpočtové a verejnoprávne organizácie. Legislatívne však nič nebráni tomu, aby napríklad príspevková organizácia bola orgánom verejnej moci.

Medzi **právnické osoby, ktoré sú orgánom verejnej moci** zaraďujeme napr. Úrad pre finančný trh, Fond národného majetku Slovenskej republiky, Národná banka Slovenska, Slovenská obchodná a priemyselná komora, štátne výskumné inštitúcie.

II. Hlavná činnosť, vedľajšia činnosť, narušovanie hospodárskej súťaže v zmysle § 3 ods. 4 zákona o DPH

Subjekty uvedené v § 3 ods. 4 zákona o DPH sa nepovažujú v zmysle § 3 ods. 4 zákona o DPH za zdaniteľné osoby, keď konajú v rozsahu **hlavnej činnosti**, a to ani v prípade, ak prijímajú v súvislosti s touto činnosťou platby, ak táto činnosť z hľadiska ich postavenia ako nezdaniteľnej osoby **nenarušuje alebo nemôže narušiť hospodársku súťaž**.

Pri posúdení, či subjekt uvedený v § 3 ods. 4 zákona o DPH ako nezdaniteľná osoba **narušuje svojou činnosťou výrazne hospodársku súťaž** odporúčame vychádzať z týchto kritérií:

- 1. Konanie (plnenie) vo verejnom záujme** – právnické osoby vymenované v § 3 ods. 4 zákona o DPH svojou hlavnou činnosťou predovšetkým plnia úlohy štátu alebo úlohy územnej samosprávy. Uvedené osoby v rámci svojej hlavnej činnosti spravidla konajú vo verejnom záujme resp. prijímateľom ich činností je vo všeobecnosti verejnosť. Ak tieto osoby v rámci hlavnej činnosti poskytujú plnenia, ktoré nie sú plnením ich úloh vo verejnom záujme ako napr. poskytovanie plnení súkromným osobám na základe zmluvy, pričom by išlo o také plnenie, ktoré si môže súkromná osoba objednať aj u podnikateľa, je možné považovať takúto činnosť na účely dane z pridanej hodnoty za činnosť, ktorá nie je vykonávaná vo verejnom záujme a ak takáto činnosť z hľadiska postavenia poskytovateľa ako nezdaniteľnej osoby výrazne narušuje hospodársku súťaž t.j. znevýhodňuje v súťaži podnikateľov poskytujúcich obdobné plnenia, považujú sa uvedené osoby v rozsahu takejto činnosti za zdaniteľné osoby.
- 2. Predmet plnenia** – či môže činnosť vykonávať aj podnikateľ alebo len subjekt uvedený v § 3 ods. 4 zákona o DPH, príp. či zo strany subjektu uvedeného v § 3 ods. 4 zákona o DPH existuje ponuka na poskytnutie plnenia napr. formou reklamy alebo priama ponuka na poskytnutie plnenia.
- 3. Kto je objednávateľom plnenia** – či koná subjekt uvedený v § 3 ods. 4 zákona o DPH na základe zákona alebo pre iné osoby na zmluvnom základe.
- 4. Cena plnenia** – cena (odplata) za poskytnuté plnenie **v porovnaní** s cenou za rovnaké alebo obdobné plnenie poskytnuté platiteľom dane narušuje konkurenčné podmienky na trhu tým, že **je nižšia** z dôvodu, že subjekt uvedený v § 3 ods. 4 zákona o DPH ako **nezdaniteľná osoba nemusí uplatniť k cene svojho plnenia daň z pridanej hodnoty**.

Pokiaľ subjekty vymenované v § 3 ods. 4 zákona o DPH vykonávajú činnosti spojené s úradnou právomocou resp. vykonávajú činnosti vo verejnom záujme, cieľom nie je zárobková aktivita, ale cieľom ich činnosti je plnenie povinností vyplývajúcich zo zákona. Osoby uvedené v § 3 ods. 4 zákona o DPH v rámci svojej hlavnej činnosti prevažne spĺňajú kritérium nezdaniteľnej osoby v celom rozsahu. Avšak určité činnosti môžu vykazovať znaky ekonomickej činnosti zdaniteľnej osoby. Určiť hranicu medzi činnosťou vykonávanou vo verejnom záujme a ekonomickej činnosťou je potrebné vždy **pri zohľadnení všetkých vlastností poskytovaného plnenia za protihodnotu u každého konkrétneho subjektu osobitne** z dôvodu, že každý z týchto subjektov vykonáva určité špecifické činnosti.

Ak subjekty uvedené v § 3 ods. 4 zákona o DPH konajú v rozsahu **hlavnej činnosti**, avšak **narušujú alebo môžu narušiť hospodársku súťaž** považujú sa za zdaniteľné osoby. V tomto prípade sa príjmy z takejto hlavnej činnosti musia započítať do obratu na účely registrácie pre DPH podľa § 4 ods. 1 zákona o DPH (s výnimkou ak sa jedná o príležitostný predaj hmotného alebo nehmotného majetku – vid' uvedené nižšie).

Príklad č. 1:

Mesto XY je vlastníkom viacerých nehnuteľností na území mesta, ktoré prenajíma podnikateľom aj nepodnikateľom na rôzne účely. Mesto je v zmysle § 3 ods. 4 zákona o DPH orgán územnej samosprávy. Vzhľadom k tomu, že prenájom nehnuteľností je činnosťou oslobodenou od DPH podľa § 38 ods. 3 zákona o DPH, môže oslobodenie od dane uplatniť aj podnikateľ – platiteľ DPH, a preto DPH neovplyvňuje cenu prenájmu, čo znamená, že v týchto prípadoch z hľadiska DPH nemôže dôjsť k narušeniu hospodárskej súťaže. Prenájom nehnuteľností poskytovaný obcou je mimo rámec zákona o DPH. To znamená, že mesto z tohto titulu nie je možné považovať za zdaniteľnú osobu, nakoľko nevykonáva ekonomickej činnosť a príjmy z takejto činnosti mesto nezapočítava do obratu na účely registrácie pre DPH.

Príklad č. 2:

Pokiaľ obec predáva stavebné pozemky za účelom realizácie stavieb, ktoré majú verejnoprospešný charakter (napr. stavba cesty, diaľnice, priemyselného parku a pod.) ide o konanie vo verejnom záujme, a preto je predaj stavebných pozemkov na uvedený účel mimo rámec zákona o DPH. Pokiaľ obec bude predávať stavebné pozemky pre individuálnu výstavbu rodinných domov a zároveň nepôjde o príležitostný predaj pozemkov (predaj viacerých pozemkov, z ktorých obec dosiahne výrazný obrat), obrat z predaja pozemkov sa započíta do obratu na účely registrácie pre daň z pridanej hodnoty.

Príklad č. 3:

Obec sa rozhodne postaviť bytový dom a má zámer po ukončení výstavby byty v bytovom dome predat'. Obec sa v tomto prípade považuje v rozsahu tejto činnosti za zdaniteľnú osobu. Ako registrovaný platiteľ dane má právo na odpočet dane z tovarov a služieb vzťahujúcich sa k stavbe bytového domu a pri predaji bytov uplatní k cene DPH.

Príklad č. 4:

Obec EF vo svojej územnej pôsobnosti zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, ktoré vznikajú na území obce. Od občanov obec vyberá miestne poplatky za zber tohto odpadu. Výšku miestneho

poplatku má obec stanovenú v súlade s ustanovením § 78 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a presne určenú vo všeobecne záväznom nariadení obce. Obec je v zmysle § 3 ods. 4 zákona o DPH orgán územnej samosprávy a túto činnosť vykonáva v rozsahu svojej hlavnej činnosti. Aj napriek tomu, že obec vykonáva uvedenú činnosť v rozsahu svojej hlavnej činnosti, musí skúmať, či touto činnosťou nenarušuje, príp. nemôže narušiť hospodársku súťaž. Vzhľadom k tomu, že obec tieto činnosti vykonáva vo verejnom záujme v prospech celej obce a svojich obyvateľov (verejnoprospešný účel), nie je možné označiť takúto činnosť za činnosť, ktorá by narušovala hospodársku súťaž. V uvedenom prípade nie je opodstatnené skúmať ani cenu plnenia v porovnaní s iným platiteľom dane, nakoľko vykonávanie takejto činnosti a stanovenie ceny je v kompetencii danej obce a túto činnosť nemôže vykonávať v obci iný podnikateľský subjekt. To znamená, že obec z tohto titulu nie je možné považovať za zdaniteľnú osobu, nakoľko nevykonáva ekonomickú činnosť a príjmy z takejto činnosti mesto nezapočítava do obratu na účely registrácie pre DPH.

Príklad č. 5:

Rozpočtová organizácia XZ (stredné odborné učilište) zriadená VÚC realizuje v rámci svojej výchovno-vzdelávacej činnosti aj odborný výcvik (praktické vyučovanie) pre svojich študentov. Odborný výcvik (prax) pozostáva z činností ako technika obsluhy, technológia prípravy pokrmov. Škola uvedenú prax (príprava jedál, obsluha ...) vykonáva prostredníctvom svojich študentov aj pre študentov aj pre verejnosť za odplatu. Odborný výcvik škola realizuje v prenajatom reštauračnom zariadení, pričom ročné tržby uvedeného zariadenia predstavujú výšku 2 700 000 Sk. Škola je rozpočtovou organizáciou zriadenou VÚC. Príjmy sa nezapočítavajú do obratu na účely registrácie pre DPH jednak z dôvodu, že ide o rozpočtovú organizáciu a naviac narušenie hospodárskej súťaže nepripadá do úvahy, nakoľko uvedená činnosť, ak by bola vykonávaná zdaniteľnou osobou, bola by oslobodená od dane podľa § 31 zákona o DPH.

V každom prípade je však potrebné činnosť **každej nezdanieľnej osoby** posudzovať **vždy individuálne.**

Ak subjekty uvedené v § 3 ods. 4 zákona o DPH konajú v rozsahu **vedľajšej činnosti (podnikateľskej)**, z ktorej dosahujú príjem (nie v rozsahu hlavnej činnosti, na ktorú boli zriadené) považujú sa **v rozsahu tejto činnosti za zdaniteľné osoby** v zmysle § 3 ods. 1 a 2 zákona o DPH (bez ohľadu na to, či narušujú alebo nenarušujú hospodársku súťaž). Príjmy z vedľajšej činnosti sa musia započítať do obratu na účely registrácie pre DPH podľa § 4 ods. 1 zákona o DPH.

Príklad č. 6:

Obec KL ako orgán územnej samosprávy v zmysle zákona o obecnom zriadení okrem plnenia hlavných úloh obce, z ktorých nie je zdaniteľnou osobou (napr. predaj stavebných pozemkov na verejnoprospešný účel – nenarušuje hospodársku súťaž), vykonáva aj vedľajšiu - podnikateľskú činnosť (prevádzkuje reštauračné zariadenie a lyžiarske vleky pre verejnosť). Príjmy z podnikateľskej činnosti predstavujú hodnotu 1 600 000 Sk za 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov. Vzhľadom k tomu, že obec z vykonávanej podnikateľskej (vedľajšej) činnosti dosahuje príjmy, považuje sa v rozsahu tejto činnosti za zdaniteľnú osobu v zmysle § 3 ods. 1 zákona o DPH (bez ohľadu na to, či touto činnosťou narušuje alebo nenarušuje hospodársku súťaž). Príjmy z takejto podnikateľskej činnosti musí

obec započítať do obratu na účely registrácie pre DPH podľa § 4 ods. 1 zákona o DPH. Po zaregistrovaní sa za platiteľa dane z dôvodu vykonávania vedľajšej činnosti bude obec povinná zdaňovať len ekonomickú činnosť (vedľajšiu – podnikateľskú, z ktorej dosahuje príjmy), nie hlavnú činnosť, ktorou nenarušuje hospodársku súťaž.

Obrat na účely registrácie pre DPH

Na účely zákona o DPH sa **obratom** rozumejú výnosy (príjmy) bez dane z dodávaných tovarov a služieb okrem výnosov (príjmov) z tovarov a služieb, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 28 až 36 a podľa 40 až 42 zákona o DPH. To znamená, že zdaniteľná osoba je povinná do obratu zahrnúť všetky **príjmy (výnosy) z ekonomickej činnosti**. (Príjmom resp. výnosom z ekonomickej činnosti nie sú napr. rôzne granty, transfery, účelové prostriedky, prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Uvedené „položky“ platiteľ neuvádza ani do koeficientu v zmysle § 50 ods. 2 zákona o DPH).

Príklad č. 7:

Mesto EF ako orgán územnej samosprávy v rozsahu svojej hlavnej činnosti prenajíma nehnuteľnosti podnikateľom aj nepodnikateľom na rôzne účely. Príjmy z prenájmu nehnuteľností dosahujú ročne výšku 1 700 000 Sk. Okrem toho mesto vykonáva aj podnikateľskú činnosť, z ktorej dosahuje ročné príjmy vo výške 650 000 Sk. Mesto sa z titulu prenájmu nehnuteľností nepovažuje za zdaniteľnú osobu, nakoľko nevykonáva ekonomickú činnosť (mesto prenájmom nehnuteľností nenarušuje hospodársku súťaž, nakoľko ako nezdaniteľná osoba z dôvodu neuplatnenia DPH k cene prenájmu nemá výhodnejšiu cenu v porovnaní s platiteľom dane), preto mesto príjmy z prenájmu nehnuteľností vo výške 1 700 000 Sk nezapočítava do obratu na účely registrácie pre DPH podľa § 4 ods. 1 zákona o DPH. Avšak z dôvodu vykonávania podnikateľskej činnosti sa mesto považuje za zdaniteľnú osobu v zmysle § 3 ods. 1 zákona o DPH, nakoľko vykonáva ekonomickú činnosť, preto mesto musí príjmy z podnikateľskej činnosti zahrnúť do obratu na účely registrácie pre DPH. V uvedenom prípade však mesto nie je povinné podať žiadosť o registráciu pre DPH, nakoľko obrat za 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov nepresiahol hodnotu 1 500 000 Sk (len 650 000 Sk). Po dosiahnutí hodnoty obratu z podnikateľskej činnosti 1 500 000 Sk bude mesto povinné požiadať o registráciu pre DPH.

Do **obratu sa nezahŕňajú** výnosy (príjmy) z **príležitostne** predaného hmotného majetku okrem zásob a výnosy (príjmy) z **príležitostne** predaného nehmotného majetku.

Nadobudnutie tovaru z iného členského štátu

Subjektom uvedeným v § 3 ods. 4 zákona o DPH môže vzniknúť registračná povinnosť pre DPH nielen v zmysle § 4 zákona o DPH, ale aj v zmysle § 7 zákona o DPH (tzv. „nadobúdatelia tovaru“). Ustanovenie § 7 zákona o DPH upravuje povinnosť podať žiadosť o registráciu pre DPH v prípadoch, kedy **zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom, alebo právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou**, nadobúda v tuzemsku **tovar** z iného členského štátu a celková hodnota tovaru nadobudnutého z iných členských štátov dosiahne v kalendárnom roku 420 000 Sk. Osoby, ktorým vznikne povinnosť registrácie podľa § 7 zákona o DPH sa stávajú registrovanými pre DPH a je im vydané identifikačné číslo pre daň, avšak nemajú postavenie platiteľa dane.

III. Príspevkové organizácie

Podmienky, zásady zriaďovania a hospodárenia príspevkových organizácií upravuje zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

V zmysle § 21 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy **príspevkové organizácie** sú právnické osoby štátu, obce alebo VÚC, ktorých menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami a ktoré sú na štátny rozpočet, rozpočet obce alebo rozpočet VÚC zapojené **príspevkom**. Platia pre ne finančné vzťahy určené zriaďovateľom v rámci jeho rozpočtu.

Príspevkové organizácie možno zriadiť **na plnenie úloh štátu, obce alebo VÚC** vyplývajúcich z osobitných predpisov (napr. zákon o samospráve VÚC).

Zriaďovateľ vydá o zriadení príspevkovej organizácie **zriaďovaciu listinu**, v ktorej je povinný okrem iného vymedziť predmet činnosti príspevkovej organizácie.

V zmysle § 24 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy príspevková organizácia hospodári podľa svojho rozpočtu nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia. Jej rozpočet zahŕňa aj **príspevok z rozpočtu zriaďovateľa**, prostriedky vlastných finančných fondov, prostriedky prijaté od iných subjektov.

Príspevková organizácia uhrádza náklady na prevádzku, opravy a údržbu hmotného majetku, ako aj na obstaranie hmotného a nehmotného majetku z vlastných zdrojov a z príspevku od zriaďovateľa, pričom vlastné zdroje používa prednostne. **Zriaďovateľ poskytuje príspevkovej organizácii príspevok** na prevádzku v takej výške, aby jej rozpočet bol vyrovnaný. Príspevok na prevádzku možno použiť aj na krytie odpisov, najviac do výšky určenej zriaďovateľom. Zriaďovateľ môže príspevkovej organizácii krátiť alebo zvýšiť príspevok pri nedodržaní alebo zmene podmienok, za ktorých bol určený finančný vzťah medzi zriaďovateľom a príspevkovou organizáciou. Ak vlastné zdroje na obstaranie hmotného a nehmotného majetku nekryjú potreby príspevkovej organizácie, zriaďovateľ určí výšku príspevku na obstaranie ním určeného konkrétneho hmotného a nehmotného majetku. Príspevková organizácia vykoná po uplynutí rozpočtového roka **zúčtovanie finančných vzťahov s rozpočtom zriaďovateľa** alebo so štátnym rozpočtom.

V zmysle § 28 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy **príspevková organizácia môže vykonávať so súhlasom zriaďovateľa podnikateľskú činnosť** nad rámec hlavnej činnosti, pre ktorú bola zriadená, iba ak plní úlohy určené zriaďovateľom. Náklady na podnikateľskú činnosť musia byť kryté výnosmi z nej. Výnosy a náklady na túto činnosť sa nerozpočtujú a sledujú sa na samostatnom účte.

Príspevkové organizácie ako zdaniteľné osoby

Pre účely posúdenia, či príspevková organizácia je alebo nie je **zdaniteľnou osobou** v zmysle § 3 zákona o DPH je dôležitá skutočnosť, či príspevková organizácia vykonáva **ekonomickú činnosť** definovanú v § 3 ods. 2 zákona o DPH, z ktorej dosahuje príjem. Ak príspevková organizácia vykonáva nezávisle akúkoľvek ekonomickú činnosť (bez ohľadu na účel alebo výsledky tejto činnosti) v zmysle zákona o DPH, je zdaniteľnou osobou a musí si sledovať obrat na účely registrácie pre DPH. Vzhľadom na to, že zákon o DPH definuje ekonomickú činnosť ako **každú činnosť**, z ktorej sa dosahuje **príjem**, bez ohľadu na účel alebo výsledky tejto činnosti (malo by ísť o pravidelné vykonávanie činnosti na pokračujúcej báze) a do obratu sa zahŕňajú výnosy (**príjmy**) bez dane z dodávaných tovarov a služieb je dôležité vymedziť čo sa rozumie pod pojmom **príjem** na účely zákona o DPH.

Pokiaľ bude **príspevková organizácia vykonávať činnosť vo verejnom záujme (bude plniť úlohy orgánu verejnej moci)**, tak v rozsahu tejto činnosti nebude považovaná za zdaniteľnú osobu (§ 3 ods. 4 zákona o DPH.)

Príklad č. 1:

Príspevková organizácia XY zriadená obcou vykonáva činnosti (na ktoré bola zriadená), ako údržba verejného osvetlenia, údržba verejnej zelene a zabezpečenie čistoty obce. Príspevková organizácia na uvedenú činnosť nedostáva príspevok od svojho zriaďovateľa, ale mu tieto činnosti na základe skutočne vykonaných prác faktúruje a následne dosahuje príjmy z vykonávanej činnosti. Vzhľadom k tomu, že príspevková organizácia v uvedenom prípade vykonáva činnosti vo verejnom záujme (údržba verejnej zelene atď.), čiže plní úlohy orgánu verejnej moci, nie je rozsahu tejto činnosti považovaná za zdaniteľnú osobu (nie je rozhodujúcim kritériom ani skutočnosť, či dostane na túto činnosť príspevok od obce, alebo obdrží úhradu od obce na základe vyhotovenej faktúry).

Príklad č. 2:

Príspevková organizácia AB zriadená mestom vykonáva činnosť (na ktorú bola zriadená), ako vývoz komunálneho odpadu v meste. Príspevková organizácia na uvedenú činnosť nedostáva príspevok od svojho zriaďovateľa (mesta), ale mu túto činnosť na základe skutočne vykonaných prác faktúruje a následne dosahuje príjmy z vykonávanej činnosti. Okrem toho príspevková organizácia uskutočňuje mimoriadny vývoz komunálneho odpadu za odplatu pre iné subjekty ako pre zriaďovateľa (súkromné osoby, podnikateľov atď.). Činnosti, ktoré príspevková organizácia vykonáva pre svojho zriaďovateľa, sú činnosťami vo verejnom záujme a príspevková organizácia v uvedenom prípade plní úlohy orgánu verejnej moci, a preto nie je v rozsahu tejto činnosti považovaná za zdaniteľnú osobu. Činnosti, ktoré príspevková organizácia vykonáva pre iné subjekty ako pre zriaďovateľa (súkromné osoby, podnikateľov atď.) na zmluvnom základe, sú považované za ekonomickú činnosť, príspevková organizácia sa z tohto titulu považuje za zdaniteľnú osobu a príjem z týchto činností je povinná započítať do obratu na účely registrácie pre DPH.

Príjmom na účely zákona o DPH **nie je a teda do obratu na účely registrácie sa nezahrňa** „príjem“ z činností, ktoré napr. príspevková organizácia vykonáva pre svojho **zriaďovateľa**, ktorý jej na túto činnosť poskytuje **príspevok (dotáciu, transfer)**, ak sa jedná o plnenie úloh zriaďovateľa. Príspevková organizácia vo väčšine prípadov dostane na svoju hlavnú činnosť len **príspevok** od svojho zriaďovateľa (nejde o odplatu, príp. protihodnotu), pričom už vykonávanú činnosť ďalej **nikomu nefakturuje** (robí len „ročné zúčtovanie finančných vzťahov s poskytovateľom príspevku“), t.j. **nedosahuje z vykonávanej činnosti príjem** (nepožaduje odplatu). Takýto **príspevok od zriaďovateľa na hlavnú činnosť sa nezapočítava do obratu** na účely registrácie a vykonávanie činnosti pre zriaďovateľa len na základe poskytnutého príspevku sa nepovažuje za vykonávanie **ekonomickej činnosti** (nejde o poskytnutie služieb za protihodnotu) a príspevková organizácia sa nepovažuje z tohto titulu za **zdaniteľnú osobu** (napr. v prípade príspevkových organizácií zriadených obcou sa môže jednať o poskytnutie príspevku napr. na údržbu verejnej zelene, na údržbu verejného osvetlenia, na zabezpečenie čistoty mesta, na správu športovísk, kúpalísk a pod.).

Príklad č. 11:

Príspevková organizácia PO zriadená VÚC vykonáva činnosti v rámci hlavnej činnosti, na ktoré bola zriadená ako využívanie hmotného majetku za účelom dosahovania príjmu (prevádzkovanie športových a kultúrnych zariadení na území VÚC). Príspevková organizácia

na uvedenú činnosť dostáva príspevok od svojho zriaďovateľa, to znamená, že vykonávanú činnosť už ďalej nikomu nefakturuje, robí len „ročné zúčtovanie finančných vzťahov s poskytovateľom príspevku“, t.j. nedosahuje z vykonávanej činnosti príjem (nepožaduje odplatu). Takto poskytnutý príspevok od zriaďovateľa na hlavnú činnosť sa nezapočítava do obratu na účely registrácie a vykonávanie činnosti pre zriaďovateľa len na základe poskytovaného príspevku sa nepovažuje za vykonávanie ekonomickej činnosti v zmysle § 3 ods. 2 zákona o DPH (nejedná sa o poskytnutie služieb za protihodnotu).

Príklad č. 12:

Príspevková organizácia Nemocnica zriadená VÚC vykonáva predovšetkým hlavné činnosti, na ktoré bola zriadená (poskytovanie zdravotnej starostlivosti pre pacientov). Príspevková organizácia na svoju hlavnú činnosť (poskytovanie zdravotnej starostlivosti) dostáva príspevok od svojho zriaďovateľa (VÚC), to znamená, že vykonávanú hlavnú činnosť už ďalej nikomu nefakturuje, robí len „ročné zúčtovanie finančných vzťahov s poskytovateľom príspevku“, t.j. nedosahuje z vykonávanej hlavnej činnosti príjem (nepožaduje odplatu). Okrem uvedených činností príspevková organizácia vykonáva aj vedľajšiu činnosť ako napr. prenájom nebytových priestorov, prenájom rôznych zdravotníckych prístrojov pre iné neštátne zdravotnícke zariadenia. Uvedené činnosti príspevková organizácia vykonáva pre iné subjekty odplatu (protihodnotu). Okrem týchto príjmov má príspevková organizácia aj príležitostné príjmy zo sponzorstva a darovania.

Poskytnutý príspevok od zriaďovateľa na hlavnú činnosť sa nezapočítava do obratu na účely registrácie a vykonávanie činnosti pre zriaďovateľa len na základe poskytovaného príspevku sa nepovažuje za vykonávanie ekonomickej činnosti v zmysle § 3 ods. 2 zákona o DPH (nejedná sa o poskytnutie služieb za protihodnotu) a príspevková organizácia z tohto titulu nie je zdaniteľnou osobou.

Ak príspevková organizácia dosahuje príjmy z vykonávanej vedľajšej činnosti (prenájom zdravotníckych prístrojov...), považuje sa vykonávanie takejto činnosti za vykonávanie ekonomickej činnosti (poskytnutie služieb za protihodnotu), príspevkovú organizáciu je možné považovať z tohto titulu za zdaniteľnú osobu a teda je povinná zahrnúť tieto príjmy do obratu na účely registrácie pre DPH.

Dary a „sponzorské“ sa nezapočítavajú do obratu na účely registrácie pre DPH, nakoľko v týchto prípadoch nie je možné hovoriť o príjmoch (výnosoch) bez dane z **dobávaných tovarov a služieb** v zmysle § 4 ods. 9 zákona o DPH.

Príspevok na hlavnú činnosť poskytnutý zriaďovateľom sa **nezahrňa do základu dane** podľa § 22 zákona o DPH.

IV. Odpočítanie dane u platiteľa dane

Ak zdaniteľná osoba dosiahne obrat pre povinnú registráciu pre daň z pridanej hodnoty, stane sa platiteľom dane. Ak sa stane zdaniteľná osoba platiteľom dane, je povinná zdaňovať dodávky tovarov a služieb (ekonomickú činnosť v zmysle zákona o DPH), pri ktorých vzniká daňová povinnosť. Na druhej strane si tento platiteľ dane **môže odpočítať daň** z prijatých tovarov a služieb, pri splnení podmienok uvedených v § 49 a § 51 zákona o DPH.

S účinnosťou **od 1. januára 2005** v zmysle § 49 ods. 5 zákona o DPH platiteľ dane, ktorý nadobudne **hmotný majetok**, ktorý je podľa zákona o dani z príjmov **odpisovaným majetkom**, a pri nadobudnutí tohto majetku predpokladá jeho použitie **na účely svojej ekonomickej činnosti (podnikania)** ako aj **na činnosť, ktorá nie je ekonomickou činnosťou (podnikaním)**, sa **môže rozhodnúť**, že neodpočíta časť dane, ktorá zodpovedá

rozsahu použitia hmotného majetku na činnosť, ktorá nie je ekonomickou činnosťou (podnikaním), to znamená, že **môže uplatniť** odpočítanie dane **v pomernej výške**. Ak sa platiteľ rozhodne, že neodpočíta časť dane, ktorá zodpovedá rozsahu použitia hmotného majetku na činnosť, ktorá nie je ekonomickou činnosťou (podnikaním), **nepovažuje** sa použitie tohto hmotného majetku na činnosť, ktorá nie je ekonomickou činnosťou v tomto rozsahu za **dodanie tovaru za protihodnotu** (§ 8 ods. 3 zákona o DPH) alebo **dodanie služby za protihodnotu** (§ 9 ods. 2 zákona o DPH). Platiteľ však aj naďalej môže pri **hmotnom majetku**, ktorý je podľa zákona o dani z príjmu **odpisovaným majetkom**, **odpočítavať daň v 100% výške**, avšak potom **musí** použitie hmotného majetku **na iný účel ako na podnikanie (ekonomickú činnosť) zdaňovať** v zmysle § 8 ods. 3 a § 9 ods. 2 zákona o DPH. Nevýhodou tohto postupu však je, že platiteľ dane musí postupne (v jednotlivých zdaňovacích obdobiach) odvádzať daň z použitia hmotného majetku na iný účel ako na ekonomickú činnosť (podnikanie).

Ak platiteľ použije **prijaté služby a nadobudnutý hmotný majetok iný** ako hmotný majetok, ktorý je podľa zákona o dani z príjmov **odpisovaným majetkom**, **na účely svojej ekonomickej činnosti** (podnikania) ako aj **na činnosť, ktorá nie je ekonomickou činnosťou (podnikaním)**, odpočíta daň len **v pomere** zodpovedajúcom rozsahu **použitia na ekonomickú činnosť (podnikanie)** k celkovému rozsahu použitia. To znamená, že v prípade prijatia služieb a neodpisovaného hmotného majetku aj na iný účel ako je podnikanie (ekonomická činnosť), si platiteľ nemôže zvoliť spôsob odpočítavania dane, ale vždy **musí** odpočítať daň **len v pomernej výške** zodpovedajúcej rozsahu použitia na ekonomickú činnosť (podnikanie).

Príklad č. 13:

Obec XY ako platiteľ dane kúpila úžitkové motorové vozidlo Škodu Pick-up v hodnote 300 000 Sk bez DPH a suma DPH 57 000 Sk. Vozidlo je podľa zákona o dani z príjmov odpisovaným hmotným majetkom. Už pri kúpe tohto vozidla obec vie, že ho bude používať na účely svojej ekonomickej činnosti na 30 % (prenájom vozidla podnikateľom a občanom obce za odplatu) ako aj na činnosť, ktorá nie je ekonomickou činnosťou na 70 % (prostredníctvom vozidla zabezpečuje obec bezodplatne verejnoprospešné služby v obci, najmä nakladanie drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, ...). Vzhľadom k tomu, že sa jedná o obstaranie odpisovaného hmotného majetku, obec sa môže rozhodnúť, že neodpočíta časť dane, ktorá zodpovedá rozsahu použitia vozidla na činnosť, ktorá nie je ekonomickou činnosťou, to znamená, že môže uplatniť odpočítanie dane v pomernej výške. Obec sa však rozhodla pri odpočítavaní dane nepostupovať podľa § 49 ods. 5 zákona o DPH (odpočítavanie dane v pomernej výške), ale odpočítavať daň v 100 % výške, potom by bol postup nasledovný:

Obec by si mohla odpočítať daň z kúpeného vozidla v 100 % výške (t. j. 100 % = 57 000 Sk), avšak na druhej strane by bola povinná postupne v jednotlivých zdaňovacích obdobiach odvádzať daň, ktorá prináleží použitiu hmotného majetku na iný účel ako na ekonomickú činnosť (podnikanie). Teda ak v uvedenom prípade obec napr. využíva vozidlo na uskutočňovanie verejnoprospešných služieb v obci, považuje sa takéto dodanie služby v zmysle § 9 ods. 3 zákona o DPH na ďalší iný účel ako na podnikanie za dodanie služby za protihodnotu a obec je povinná odvieť daň, ktorá prináleží použitiu vozidla na činnosť, ktorá nie je ekonomickou činnosťou (v danom prípade určí základ dane v zmysle § 22 ods. 5 zákona o DPH - náklady na službu). Nevýhodou tohto postupu je, že obec musí v každom zdaňovacom období sledovať, či v danom zdaňovacom období nepoužila tovary a služby na činnosť, ktorá nie je ekonomickou činnosťou (podnikaním) a v prípade ak áno, je povinná túto daň prislúchajúcu k použitiu na nepodnikateľské účely aj v každom zdaňovacom období odvieť.

Príklad č. 14:

Mesto AB ako platiteľ dane prijalo služby (telekomunikačné služby od Slovak Telecom, a.s.) v hodnote 20 000 Sk bez DPH a suma DPH 3 800 Sk. Už pri prijatí týchto služieb obec vie, že ich bude používať na účely svojej ekonomickej činnosti na 25 % ako aj na činnosť, ktorá nie je ekonomickou činnosťou na 75 %. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o prijaté služby, obec odpočíta daň len v pomere zodpovedajúcom rozsahu použitia na ekonomickú činnosť (t. j. 25 % z 3 800 Sk = 950 Sk) k celkovému rozsahu použitia. To znamená, že v prípade prijatia služieb aj na iný účel ako na ekonomickú činnosť (podnikanie) si obec nemôže zvoliť spôsob odpočítavania dane, ale vždy musí odpočítať daň len v pomernej výške zodpovedajúcej rozsahu použitia na ekonomickú činnosť (podnikanie). V uvedenom prípade už obec nie je povinná odvádzať daň, ktorá prináleží využitiu služieb na činnosť, ktorá nie je ekonomickou činnosťou (podnikaním).

Uvedený spôsob odpočítavania dane sa vzťahuje aj na hmotný majetok, ktorý nie je podľa zákona o daniach z príjmov odpisovaným majetkom.

Ak sa zdaniteľná osoba stala platiteľom dane môže si okrem uvedeného odpočítať aj daň viažúcu sa k majetku, ktorý nadobudol pred dňom, kedy sa stal platiteľom dane (§ 55 zákona o DPH). Platiteľ dane nemôže odpočítať daň, ak majetok nepoužije na dodávky tovarov a služieb (ekonomickú činnosť) ako platiteľ dane.

Problematika odpočítania dane je riešená v samostatnom metodickom pokyne č. 65/2/2004 k odpočítaniu dane podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení zákona č. 350/2004 Z. z. v znení dodatku č. 1.

MP bol aktualizovaný január 2006